

ผู้ปกครองควรทำอย่างไรเมื่อลูกมีปัญหาเรื่องสายตาและการมองเห็น

การมองเห็นจำเป็นและสำคัญมากต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กซึ่งพ่อแม่ควรทราบเพื่อจะได้ช่วยกระตุ้นทดแทนให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้ได้มากขึ้นแม้จะบกพร่องทางการมองเห็น เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง สิ่งแวดล้อมรวมถึงการกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ควรปรึกษาแพทย์ นักกิจกรรมบำบัด พยาบาล หรือนักวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การดูแลควรตระหนักดังต่อไปนี้

- กระตุ้นพัฒนาการด้านร่างกายทางการเคลื่อนไหว เด็กที่มีปัญหาเรื่องการมองเห็นจะมีพัฒนาการทางการเคลื่อนไหวที่ช้ากว่าปกติ
- กระตุ้นประสาทสัมผัสอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การดมกลิ่น การชิมรส การฟังเสียง การสัมผัส เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสอื่น ๆ ร่วมกัน หรือใช้ทดแทนการมองเห็น
- สอนเด็กให้ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง ผู้ปกครองเพียงช่วยเหลือคอยจับและกระตุ้นเตือน เพื่อให้เด็กสามารถทำเองได้เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้ไม่สามารถมองเห็นขั้นตอนของการกระทำ ผู้ปกครองจะต้องคอยช่วยเหลือในระยะเริ่มแรกแล้วจึงค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลง
- ผู้ปกครองต้องกระตุ้นเตือนพูดถึงสิ่งแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเด็กบ่อยๆตลอดจนบรรยายอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ถึงสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว จะสามารถรับรู้และปรับตัวได้ สอนให้เด็กจดจำสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทั้งภายในและภายนอกบ้าน
- ผู้ปกครองควรฝึกให้เด็กใช้การมองเห็นที่เหลืออยู่ให้มากที่สุด เช่น กระตุ้นด้วยของเล่นที่มีสีสันสดใส
- ดัดแปลงสิ่งแวดล้อมสำหรับเด็กที่มีปัญหาเรื่องการมองเห็น
 - ตำแหน่งของวัตถุ เช่น หากเป็นสิ่งของอาจจะต้องเอามาใกล้ตามากขึ้นเพื่อให้มองเห็นชัดขึ้น
 - สีและแสงที่ตัดกันระหว่างวัตถุกับสิ่งแวดล้อม เช่น ข้าวสีขาวในจานสีเข้ม
 - พื้นต่างระดับกับบันได ควรมีแถบสีตัดกันเพื่อให้เห็นชัดเจน
 - ขนาดของวัตถุ ผู้ป่วยที่มีลานสายตากว้างจะมองเห็นวัตถุขนาดใหญ่ได้ดีกว่าขนาดเล็ก ส่วนผู้ที่มีลานสายตาแคบจะมองเห็นวัตถุขนาดเล็กได้ดีกว่าขนาดใหญ่

อ้างอิง

สุพรรณิการ์ ธรรมสอน. ผู้ปกครองควรทำอย่างไรเมื่อลูกมีปัญหาเรื่องสายตาและการมองเห็น

ใน ศรีนวล ชวศิริ และคณะ (บรรณาธิการ), รู้ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูเด็ก. (น.193 – 94).

กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด.